

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ NACRT PRAVILNIKA O METODOLOGIJI ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje Nacrta pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže.

Obrazloženje je izrađeno kako bi se omogućilo javnosti razumijevanje pravne osnove koju FERK mora uvažavati u postupku donošenja općih akata kojima se, na osnovi zakonskog ovlaštenja, na opći način uređuju pravni odnosi u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi u vezi metodologije za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže i tarifnog postupka, uz stalni naglasak na osiguranje objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

I. PRAVNA OSNOVA

Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 60/23)

Člankom 56. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine propisano je kako korisnici sustava plaćaju naknadu za korištenje distribucijske mreže, te kako FERK donosi metodologiju za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, koja se temelji na načelima i ciljevima: proporcionalnost i nediskriminacija, javnost i objektivnost kriterija za priznavanje troškova, poticanje učinkovitog korištenja distribucijske mreže, održivost investiranja u distribucijsku mrežu, balans između kvalitete usluge i cijena koje plaćaju krajnji kupci, izbjegavanje unakrsnih subvencija između različitih grupa korisnika mreža, poticanje kvalitete opskrbe i učinkovitosti rada operatora distribucijskog sustava, povećanje sigurnosti opskrbe, povećanje informacijske sigurnosti i primjena suvremenih tehnologija. Ovim člankom propisano je kako se metodologijom uređuju: način pokretanja i vođenja tarifnog postupka, kriteriji za priznavanje opravdanih rashoda operatora distribucijskog sustava, način utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distribucijskog sustava, pravila i postupak alokacije odobrenog potrebnog prihoda na kategorije i grupe potrošnje, način utvrđivanja tarifnih stavova i posebnih naknada za korisnike distribucijskih sustava, kategorije potrošnje i grupe kupaca, tarifni elementi za obračun isporučene električne energije i snage, te drugi elementi od važnosti za vođenje postupka, određivanje i primjenu tarifa. Propisano je i kako se kategorije potrošnje i grupe kupaca određuju u ovisnosti o naponskoj razini mreže na mjestu priključenja, načinu mjerenja električne energije, namjeni potrošnje, postojanju postrojenja za skladištenje ili proizvodnju električne energije za vlastite potrebe i drugim kriterijima definiranim metodologijom. Operator distribucijskog sustava na temelju metodologije izrađuje i podnosi FERK-u prijedlog za odobrenje potrebnog prihoda operatora distribucijskog sustava i utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže po kategorijama potrošnje i grupama kupaca, a FERK razmatra prijedlog operatora distribucijskog sustava i utvrđuje konačni iznos tarifa za korištenje distribucijske mreže, s tim da se naknada za korištenje distribucijske mreže iskazuje kao posebna stavka na računu za utrošenu električnu energiju.

Člankom 57. istog zakona propisano je kako se tarife za korištenje distribucijske mreže utvrđuju za regulatorno razdoblje od četiri godine, a iznimno, u slučaju bitnih promjena parametara na kojima je utemeljen izračun tarifa za korištenje distribucijske mreže, iznosi tarifa se mogu izmijeniti i tijekom trajanja regulatornog razdoblja na temelju obrazloženog zahtjeva operatora distribucijskog sustava ili na inicijativu FERK-a.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Temeljem navedenog, a u cilju izvršenja svoje nadležnosti, FERK je utvrdio Nacrt pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže. Tom prilikom FERK je imao za cilj odredbama pravilnika stvoriti uvjete za objektivno, transparentno i nediskriminirajuće utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, te uspostaviti javan, učinkovit i ekonomičan tarifni postupak. Istovremeno, FERK se vodio općim ciljevima rada, propisanim Zakonom o energiji i regulaciji energetske djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 60/23), kao i ciljevima, koji su mu postavljeni Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine.

S obzirom na naprijed navedeno, FERK se opredijelio za reguliranje ove materije kao u Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA

Nacrtom pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže propisani su način pokretanja i vođenja tarifnog postupka, kriteriji za priznavanje opravdanih rashoda operatora distribucijskog sustava, način utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distribucijskog sustava, pravila i postupak alokacije odobrenog potrebnog prihoda, način utvrđivanja tarifnih stavova i posebnih naknada za korisnike distribucijskih sustava, kategorije i grupe korisnika sustava i tarifni elementi za obračun isporučene električne energije i snage.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha Obrazloženja je informiranje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama Nacrta pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže.

Ukoliko se iz sažetka komentara zainteresiranih osoba ocijeni kako je neophodna suštinska revizija Nacrta pravilnika, FERK će obnoviti postupak opće rasprave, sukladno članku 36. stavak (2) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 95/23) i članku 12. stavak (2) Pravilnika o javnim raspravama (Službene novine Federacije BiH, broj 95/23).

Ukoliko su komentari takve naravi da ne zahtijevaju suštinsku izmjenu ili ukoliko FERK odluči ne vršiti reviziju predloženog teksta, isti će staviti na dnevni red redovite sjednice, razmotriti i usvojiti.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a

Nacrt pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže FERK je usvojio na XIV. redovitoj sjednici održanoj 11.6.2024. godine. Obavijest o održavanju sjednice objavljena je 3.6.2024. godine, na službenoj internetskoj stranici FERK-a.

Uz Nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst Obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst Obavijesti za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje usmene opće rasprave. Obavijest za javnost za prikupljanje komentara i održavanje usmene opće rasprave tijekom koje će FERK zaprimati komentare javnosti, objavit će se na službenoj internetskoj stranici FERK-a.

Zainteresirane pravne i fizičke osobe mogu podnositi pisane komentare na Nacrt pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže u razdoblju od dana objavljivanja obavijesti do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara. Nacrt pravilnika s Obrazloženjem moći će se preuzeti u sjedištu FERK-a, na protokolu, Kneza Domagoja 12 A u Mostaru ili na službenoj internetskoj stranici FERK-a, www.ferk.ba, u razdoblju od 13.6. do 4.7.2024. godine, kada ističe rok za podnošenje pisanih komentara. Pisani komentari moraju biti potpisani.

FERK će održati usmenu opću raspravu o Nacrtu pravilnika 3.7.2024. godine, u Mostaru, u prostorijama FERK-a, s početkom u 11 sati.

Na usmenu opću raspravu mogu doći sve zainteresirane pravne i fizičke osobe, kojima će se pružiti mogućnost davanja komentara na Nacrt pravilnika. Vremenski rok za davanje komentara bit će ograničen sukladno uputama danim tijekom usmene opće rasprave. Voditelj rasprave je osoba koju odredi FERK.

Svi zaprimljeni pisani i usmeni komentari će biti pažljivo razmotreni, te će isti uz izvješće voditelja postupka s opće rasprave biti objavljeni na službenoj internetskoj stranici FERK-a.

Prijedlog Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže pripremljen od voditelja postupka opće rasprave bit će razmatran u svrhu usvajanja na redovitoj sjednici FERK-a koja će se održati sukladno planu rada FERK-a o čemu će javnost biti pravodobno obaviještena.

Kada bude usvojen, Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže se dostavlja na objavu Službenim novinama Federacije BiH.

FERK zadržava pravo izmjene ovih planskih aktivnosti.